

**Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid**

De gemeente Rotterdam heeft al eerder aangegeven achter de 50 adviezen van rapport Roemer te staan, waarvan de eerste acht maatregelen in samenhang over een betere beheersing van de uitzendsector gaan. Bij de uitwerking van de aanbeveling tot een certificeringsplicht voor arbeidsbemiddeling hebben wij nog veel vragen. De belangrijkste is de rol van gemeenten in het certificeringsproces: "de gemeente" komt in het geheel niet voor in de stukken die zijn vrijgegeven voor consultatie. De dagelijkse problemen die voortkomen uit het handelen van uitzenders komen immers voor rekening van gemeenten.

Daarbij is de timing van deze internetconsultatie op zijn minst ongelukkig te noemen. Deze valt in de zomervakantie waardoor deze reactie niet op de gebruikelijke wijze kan worden opgesteld omdat de reactietijd zeer beperkt is. Onze reactie is dan ook slechts een startpunt. Op de volgende negen punten zien wij in ieder geval graag aanpassingen:

1. Gemeenten moeten betrokken worden in de uitwerking van het wijzigingsvoorstel WAADI en meeschrijven aan het normenkader
2. Gemeenten kunnen signalen inbrengen en moeten ook informatie ontvangen
3. Verken rol gemeenten in het Bibobproces
4. Geen zelfregulering maar een grotere rol voor de Arbeidsinspectie
5. Doelgroep werknemer ontbreekt, geef die een plek
6. Grotere verantwoordelijkheid werkgever benoemen: inschrijving in BRP, zorgverzekering en meldplicht bij ongelukken
7. Toevoeging art 12b wet WAADI: lokaal normenkader voor verhuur en koppeling met wet Goed Verhuurderschap
8. Voorkom omzeilen certificeringsplicht
9. Geen certificeringsplicht voor sociaal ontwikkelbedrijven

1. Gemeenten moeten betrokken worden in de uitwerking van het wijzigingsvoorstel WAADI en meeschrijven aan het normenkader

De consultatie voorafgaand aan het schrijfproces lijkt vooral met werkgeversorganisaties en de uitzendbrancheverenigingen te zijn gedaan. De gemeenten zijn niet betrokken in dit proces. De regeling zoals nu voorligt biedt nergens handelingsperspectief voor gemeenten; wij spelen echter wel een rol in de veiligheid van de arbeidsmigrant, werknemer- en werkgeversdienstverlening, welzijn en economische ontwikkeling. De gevolgen van het handelen door (malafide) uitzendbureaus of uitleners komen vaak wel voor rekening van de gemeente, zoals:

- arbeidsmigranten die na verlies van werk meteen hun huis uit worden gezet (en hulp nodig hebben);
- dakloze arbeidsmigranten in de parken die voor overlast in de buurt zorgen en handhavingcapaciteit vragen alsmede inzet op sociaal gebied;
- kwetsbare stadswijken waar officieel 10% maar in de praktijk 30% woningen worden bewoond door arbeidsmigranten, wat de sociale cohesie niet ten goede komt;

- ongelukken door overbewoning zoals brand, maar ook vechtpartijen en geluidsoverlast voor de buurt.

Gemeenten moeten handelen op bovenstaande excessen maar hebben te weinig middelen om preventief te handelen of handhaven, met uitzondering van de gemeentelijke taken als inschrijving in de BRP en volkshuisvesting. Het normenkader moet nog worden uitgewerkt. Inbreng van gemeenten is hierbij nodig gezien hun ervaring in de dagelijkse praktijk. Wij gaan ervan uit dat gemeenten in het vervolgproces inbreng hebben via de VNG en de gemeenten die vooroplopen in de aanpak van de problematiek, zoals Rotterdam.

2. Gemeenten kunnen signalen inbrengen en moeten ook informatie ontvangen

De gemeente is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid en de leefbaarheid in haar wijken. Als door inspecties op basis van de certificeringsplicht onregelmatigheden aan het licht komen die betrekking hebben op het bovenstaande wil de gemeente op z'n minst op de hoogte zijn, zodat indien mogelijk gehandeld kan worden. Te denken valt aan niet verlenen, intrekking of schorsing van een certificaat als het een onderneming betreft die binnen de gemeente opereert of gevestigd is, en de redenen aangeven waarom deze wordt geschorst/ingetrokken. Nu is er geen enkele vorm van uitwisseling tussen de rijksoverheid en de gemeenten beschreven. In de artikelen over gegevensuitwisseling moet worden benoemd welke bestuursorganen informatie mogen ontvangen en met welk doel.

De gemeente verricht zelf ook veel inspecties op allerlei terreinen, die van belang kunnen zijn in het vooronderzoek voor certificering van intermediairs. Het inbrengen van signalen door een gemeente voorafgaand aan certificering zou mogelijk moeten zijn. Delen met private inspectie-instellingen verdient geen aanbeveling. De Nederlandse Arbeidsinspectie kan als publieke instelling wel een rol spelen.

3. Verken rol gemeenten in het Bibobproces

In paragraaf 4.3 van de Memorie van toelichting wordt de Wet Bibob genoemd. Er wordt aangegeven dat vanuit de rijksoverheid een Bibob-onderzoek kan plaatsvinden om de integriteit van de uitlener te toetsen. Het voorstel is om deze toetsing bij de nieuw op te richten Zbo te beleggen. Deze kan het landelijk bureau Bibob bevragen. Onduidelijk is in welk stadium van het certificeringsproces de Bibobtoets plaatsvindt.

Zoals hierboven aangegeven kan een gemeente eventuele signalen met betrekking tot te certificeren partijen nu niet inbrengen in dit proces. Wij verzoeken het ministerie van SZW na te gaan of er ruimte is in het Bibobproces voor gemeenten om signalen in te brengen. Dit zou bijvoorbeeld kunnen via het Landelijk Bureau Bibob, die gemeenten kan bevragen.

4. Geen zelfregulering maar een grotere rol voor de Arbeidsinspectie

De nu opgestelde regeling biedt weinig nieuws, met uitzondering van koppeling met de Wet Bibob en de verplichte bankgarantie. Het zijn de gebruikelijke wettelijke verplichtingen waaraan men reeds is gehouden, maar die onvoldoende worden nageleefd. Meer zelfregulering (door private inspectiepartijen) is onzes inziens niet de oplossing; dat werkt tenslotte nu ook niet voldoende.

De gemeente Rotterdam vindt dat uitgaan van vertrouwen en zelfregulering niet past gezien de problematiek die gemeenten en publieke toezichthouders als de Nederlandse Arbeidsinspectie dagelijks ervaren en ook beschreven is in het rapport Roemer. Daarnaast is het werk van private inspectiepartijen nu gericht op de intermediair dus administratief, terwijl de wanpraktijken plaatsvinden op de werkplek of in de huisvesting. Ook worden in de huidige, zelfregulerende praktijk controles van tevoren aangekondigd. Daarmee is er alle tijd voor malafide partijen om aan windowdressing te doen op zowel het gebied van administratie als instrueren van de werknemer wat te zeggen.

In de wet wordt verwezen naar certificeringsinstellingen die zijn opgenomen in de CAO. Dit vindt de gemeente Rotterdam te vrijblijvend. Op welke gronden wijst de zbo de geaccrediteerde inspectie-instellingen aan?

Wij zien liever dat toezicht op naleving van het normenkader belegd wordt bij de Nederlandse Arbeidsinspectie, zodat zij dit in hun reguliere werk kunnen opnemen. Zo lopen de NLA en de geaccrediteerde inspectie-instellingen elkaar ook niet voor de voeten, zoals in het voorstel lijkt te gebeuren. De kosten- en capaciteitsvraag zal hierbij een rol spelen; de kosten gaan hierbij wel voor de baten uit. Een stelsel opzetten dat uiteindelijk de malafiditeit niet kan aanpakken is niet wenselijk.

5. Doelgroep werknemer ontbreekt, geef die een plek

De certificeringsplicht beoogt de uitzendkracht inclusief de (EU-)arbeidsmigrant beter te beschermen. De gemeente Rotterdam vraagt zich af of deze doelgroep zelf ook bevroegd is in het voortraject. De (brede) doelgroep lijkt geen stem te hebben; hun visie mist in alle stukken. De vakbonden zullen een deel van deze visie wel hebben meegenomen; bij opstellen van het normenkader is een vertegenwoordiging van werknemers echter wel wenselijk. De gemeenten hebben veel contact met deze doelgroep en kunnen hier eventueel een rol in spelen. In de uitvoering heeft deze doelgroep een belangrijke rol als melder.

6. Grotere verantwoordelijkheid werkgever benoemen: inschrijving in BRP, zorgverzekering en meldplicht bij ongelukken

Op pagina 6 van de Memorie van toelichting staat dat een juiste inschrijving in de BRP niet wordt meegenomen in dit voorstel, omdat al veel zaken elders zijn ondergebracht. Er wordt verwezen naar een Kamerstuk waarin sprake is van het feit dat gemeenten een verhuurdersvergunning kunnen hanteren en dat op vrijwillige basis contactgegevens van personen geregistreerd kunnen worden die zich als niet-ingezeten inschrijven. Dit is wat te kort door de bocht.

De registratie van het tijdelijke verblijfsadres in de RNI is nu geregeld in de wet. Wij willen nu dat doorstroming van RNI naar BRP met een volwaardige registratie mogelijk gemaakt wordt, inclusief de vervolgadressen. Dit kan via UWV, maar zeker ook via werkgevers/uitzenders. Mensen blijven nu te vaak onzichtbaar en dus kwetsbaar. Juist uitzenders hebben zicht op wie in Nederland is en wie waar woont. En zij omzeilen nu regelmatig de vier maanden grens (verplicht inschrijven in de BRP na deze termijn).

Ook de verplichte zorgverzekering wordt niet genoemd. De uitlener en de inlener zijn vaak de enige partijen die de arbeidsmigranten kent. Het niet noemen van deze verplichting is wat ons betreft een gemiste kans, want is dan ook geen vinkje in het dossier met betrekking tot goed werkgeverschap van de uitlener.

Een derde aandachtspunt is de meldplicht voor arbeidsongevallen. Dit staat in adviezen Roemer opgenomen onder het certificeringsstelsel. Binnen de gemeente zien we de nodige arbeidsongevallen waar werkgevers de verantwoordelijkheid niet nemen. Wij zouden graag zien dat dit niet alleen als nadere uitwerking voor het normenkader staat vermeld, maar zeker ook in de hoofdtekst wordt opgenomen.

7. Toevoeging art 12b wet WAADI: lokaal normenkader voor verhuur en koppeling met wet Goed Verhuurderschap

Het voorgestelde artikel 12b wet WAADI benoemt expliciet dat het normenkader wordt vastgesteld door de private sector zelf. De basisnormen die worden opgenomen ten aanzien van de huisvesting zijn generiek van aard en zien erop toe dat een minimale grens qua huisvesting wordt geborgd. Deze normen zijn in de ogen van de gemeente niet voldoende en te vrijblijvend. Omdat deze normen geschreven worden voor de gehele sector in het gehele land wordt voorbijgegaan aan de huisvestingssituatie, -opgaven en -problematiek in de regio. Ook wordt compleet voorbijgegaan aan de rol van de gemeenten in deze situatie. Daarom adviseert de

gemeente Rotterdam om in de wet de mogelijkheid te creëren (toegevoegd aan artikel 12b wet WAADI) dat een gemeente zelf op lokaal niveau regels kan stellen ten aanzien van het normenkader voor verhuur. Als deze normen zwaarder zijn dan de normen die zijn vastgesteld bij collectieve arbeidsovereenkomst, dan gaan deze vóór de generieke regels. Zo wordt recht gedaan aan de huisvestingssituatie per regio

Daarnaast is de uitwerking en implementatie van de Wet Goed Verhuurderschap in volle gang. In deze wet zijn ook specifieke bepalingen opgenomen ten aanzien van de verhuur aan arbeidsmigranten. De gemeente Rotterdam stelt voor om deze verwijzing expliciet op te nemen in de Wet WAADI. Zo is het voor iedere ondernemer duidelijk en zichtbaar welke bepalingen vanuit de Wet Goed Verhuurderschap ook gelden bij de toepassing van de bepalingen uit de wet WAADI. Het belangrijkste onderdeel is hierbij de mogelijkheid voor de gemeente om nadere regels te stellen aan het verhuren aan arbeidsmigranten en de loskoppeling van arbeidsovereenkomst en huurovereenkomst, zodat de werknemer bij verlies van werk enige tijd heeft om andere woonruimte te zoeken of de reis naar huis voor te bereiden.

8. Voorkom omzeilen certificeringsplicht

De gemeente Rotterdam is verheugd te lezen dat het certificeringsstelsel ook van toepassing is op buitenlandse ondernemingen. Maar buitenlandse rechtspersonen hoeven geen VOG te overleggen, wel "iets gelijkwaardigs". Als gemeente hebben wij hier onze vraagtekens bij: wat is gelijkwaardig? Hoe is toezicht en handhaving op buitenlandse ondernemingen geregeld? Dit werkt in de hand dat ondernemers die in Nederland geen VOG meer kunnen krijgen naar het buitenland zullen verplaatsen en vervolgens de Nederlandse markt zullen betreden. Dit moet gerepareerd worden om de ongewenste aanzuigende werking van het starten van een onderneming in het buitenland weg te nemen.

Bij wisseling van bestuurder/vennoot etc. moet ook een VOG worden overlegd binnen drie maanden na overdracht. Dit is neergelegd in 12j Waadi. Vindt er een check via de Kvk plaats of moet dit worden gemeld? Het bestuurdersverbod bij faillissement heeft beperkt effect, omdat we weten dat malafide bedrijven familieleden en stromannen inzetten als (fictief) bestuurder. De uitzonderingspositie voor contracting, detachering e.d. lijkt ook ruimte voor ontduiking te bieden. Het wetsvoorstel klampt hierbij vast aan de administratieplicht als ultiem middel om ontduiken van de certificeringsplicht tegen te gaan. Administratie is ook (helaas gemakkelijk) te vervalsen dus de vraag rijst welke waarborgen hiertegen worden ingebouwd.

Het voorlopig certificaat voor startende uitzenders lijkt ook mogelijkheden te bieden voor vluchtig ondernemerschap. Expliciet wordt aangegeven dat op niet alle onderdelen van het normenkader wordt getoetst; hierdoor ontstaan mazen in het systeem en kunnen malafide uitzendbureaus, zij het kortstondig, mogelijk nog steeds misbruik maken van de markt.

Gezien de korte tijdspanne van reageren op deze internetconsultatie hebben we geen sluitend antwoord op deze vraagstukken. Wel zitten we graag aan tafel om deze keten beter sluitend te maken.

9. Geen certificeringsplicht voor sociaal ontwikkelbedrijven

Deze certificeringsplicht lijkt ook te gelden voor de sociaal ontwikkelbedrijven. Wij gaan ervan uit dat deze certificeringsplicht niet leidt tot (veel) extra administratieve lastendruk voor deze groep. De doelgroep van de sociaal ontwikkelbedrijven komt niet overeen met de doelgroep die het ministerie beoogt te beschermen met de certificeringsplicht.

Tot slot

Op pagina 50 van de Memorie van Toelichting is een gedeelte opgenomen over 'uitwerking, behandeling en vaststelling van wet- en regelgeving'. Daarin staat: "De regering zet in op zo spoedig mogelijke uitwerking en publicatie van de benodigde wet- en regelgeving. Het streven is daarbij dat lagere regelgeving zo veel mogelijk gereed is op het moment van publicatie van de wetswijziging in het Staatsblad.". Wij zouden ook geconsulteerd willen worden wanneer deze

lagere regelgeving in concept gereed is en niet voor voldongen feiten komen te staan na publicatie in het Staatsblad.

Uitgangspunt is dat wij allemaal hetzelfde doel voor ogen hebben van een gelijk speelveld en bescherming van belangen voor alle partijen. De gemeente Rotterdam draagt graag bij aan het behalen van dit doel. Het is daarom positief dat wij in de afgelopen week al aan tafel hebben kunnen zitten om onze zorgen te uiten over het voorliggende plan en de toezegging hebben gekregen om mee te kunnen praten.

De gemeente Rotterdam gaat ervan uit dat implementatie van het stelsel echt uiterlijk 1 januari 2025 gereed is. Er is geen tijd te verliezen!